

СТАН ТА ВИКЛИКИ РОЗВИТКУ ПЛАТФОРМ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ

Платформа для трансферу технологій - це маркетплейс певних технологій з різних галузей, де власники інтелектуальної власності, патенту, лабораторних розробок можуть опублікувати свій продукт, чи технологію з однієї сторони, а юридична чи фізична особа, проходить шлях від розкриття винаходу до ліцензування, з іншої сторони.

На сьогодні в Україні діє Українська інтегрована система трансферу технологій. Головне завдання цієї системи - це накопичення та забезпечення оперативним обміном інформацією між розробниками та споживачами інноваційної продукції [1]. На даний момент Українська інтегрована система трансферу технологій виконує роль інструменту обміну технологіями, але не виконує повноцінну функцію маркетплейсу технологій із відкритими патентами і ліцензіями. Аналізуючи міжнародні ресурси, такі як TechLink Center [2], IAM Market [3], Technology Transfer Platform [4] ми бачимо чітку вибудовану систему де власники технологій можуть профілювати свої програми ліцензування, покупці шукають технологію за галуззю, типом угоди й конкретною технологією. Зокрема, платформі Technology Transfer Platform працює механізм автоматичного розподілу роялті між сторонами угоди, що дозволяє автоматизувати процес трансферу технологій та забезпечує прозорість процесу. Одним з прикладів онлайн платформи у Європейському Союзі є Horizon Results Platform [5], вона не є класичним маркетплейсом, але там публікуються результати проєктів (прототипи, патенти, ноу-хау). Головною перевагою цієї платформи є те, що там присутня функція консорціуму проєктів між власниками та потенційними інвесторами і програма підтримки Horizon Results Booster, яка допомагає з виходом технології на ринок. Окрім державних програм існують і приватні підприємства, які допомагають зі створенням плану розвитку технології, підтримкою проєкту протягом його життєвого циклу, імплементацією та безпосереднім здійсненням передачі технології. Гарним прикладом є компанія Cayuse [6], це хмарний застосунок, який покриває весь цикл: розкриття винаходу, патентування, маркетинг, управління ліцензіями та фінансовий менеджмент. В даному випадку трансфер здійснюється не через відкритий публічний маркетплейс, а через цифровізацію внутрішніх процесів трансферу технологій.

Існування платформеної моделі допомагає значно підвищити економічну ефективність трансферу технологій для учасників угоди адже відбувається суттєве зниження транзакційних витрат, відбувається масштабування ринку ліцензій, що надає глобальний доступ до патентів [7].

Головним викликом для галузі трансферу технологій в Україні є створення державної або приватної платформи, яка б дозволяла одночасно: завантажити патент чи технологію; вказати тип ліцензії (ексклюзивна чи не ексклюзивна); отримання запиту від бізнесу; вести переговори безпосередньо у системі; автоматизувати роялті з патенту. Нововведенням такої платформи має бути створення автоматизації процесів, а саме цифрового розкриття винаходу, онлайн-оцінка потенціалу, автоматичне створення ліцензійних угод, створення CRM системи для ведення бізнес-переговорів. Наступним кроком є створення чіткої монетизаційної моделі, де чітко визначено який відсоток роялті отримує університет чи винахідник та інтеграція з міжнародною патентною базою для створення конкуренції на світовому ринку трансферу технологій. Важливим поштовхом для створення та розвитку таких платформ має бути покращення співпраці бізнес-університети, де другі мають бути юридично зобов'язані подавати розробки до загальної бази розробок, реалізацією якої займатиметься кадрова інфраструктура університету, а бізнес мати легкий доступ до аналізу та вивчення технології [8].

Все це вказує на те, що стан розвитку платформ трансферу технологій потребує значного росту та дослідження моделей реалізації створення платформи для автоматизації процесів передачі технології в Україні.

Перелік посилань:

1. Українська інтегрована система трансферу технологій. Українська інтегрована система трансферу технологій. URL: <https://untt.com.ua/> (дата звернення: 29.10.2025).
2. Technology for Innovative Entrepreneurs & Businesses | TechLink. Technology for Innovative Entrepreneurs & Businesses | TechLink. URL: <https://techlinkcenter.org/> (date of access: 29.10.2025).
3. IAM Market - IP and technology platform. IAM. URL: <https://www.iam-media.com/market> (date of access: 29.10.2025).
4. Innovation Ecosystem. Technology Transfer Platform. URL: <https://technologytp.com> (date of access: 29.10.2025).
5. EU Funding & Tenders Portal. Language selection | European Commission. URL: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/horizon-results-platform> (date of access: 29.10.2025).
6. Cayuse | Research Administration & Compliance Software | Cayuse. Cayuse. URL: <https://www.cayuse.com/> (date of access: 29.10.2025).
7. Albats, E., Etzkowitz, H., & Kalthaus, M. (2025). Digital platforms for academia–industry knowledge exchange: characterisation, functions, and types. *Industry and Innovation*, 32(9), 1059–1080. <https://doi.org/10.1080/13662716.2025.2530490>
8. Jabbar, A., Apostolidis, C., Baines, N., Devine, A., Christofi, M., & Trivedi, S. (2025). Help those helping others -The role of universities in facilitating digitalisation and virtualisation in non-profit organisations. *Journal of Technology Transfer*. <https://doi.org/10.1007/s10961-024-10109>